

ACC. N:R. M. 13281: 1-11.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emit Wallin

Härad: Järrestad

Adress: Välby

Socken: Ö. Vemmerlöv

Berättat av: Hälsaren Oskar Lundström

Uppteckningsår: 1942

Född år i: Ö. Järrestad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Såller Ö. Vemmerlövs sn.

- Sågen om standaret i kyrkan. 1
- Salgbacken i Ljertstund. 2.
- Bylles. Spökerier. Immorat skelett. Korshullen. 3.
- Stenstenen och domarringar. 4.
- Pysslingarnas bittel rövas julnatten. 5.
- Gravdonation. 6.
- Gravkor 7-9.
- ~~Kolgrävningarna~~ 10.
- ett 70-tal gravhögar för i Ö. Vemmerlöv. 11.

M. 13281:1.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Eurt Wallin
Härad: Järrestad Adress: Ö Herrsted
Socken: Ö. Vemmerlöv Berättat av: Mil Oskar Svendsen
Uppteckningsår: 1942 Född år: Ö Herrsted

Fågan om standardet i kyrkan. /.

Under valvet i Ö. Vemmerlövs kyrka hänger på en flaggstång en dansk flagga ^{om} ~~in~~virad med rött tyg, bärande Christian IV. s namnchiffer. En ängel, krypande på en devis, som bar följande inskrift: "Selen hos Gud, Aeren i graen." , fanns före 1907 fäst vid flaggstången. Även ett bälte hängde fast vid densamma. Detta senare, ängeln, devis och bälte, befanns vid reparationen så murket, att det ej kunde uppsättas.

Ängeln, som var avbildad i krypande ställning över den i trä skurna devisenyx eller språkbandet, skulle enligt sägnen sinnebildat att den man, som fanan och bältet en gång tillhört, räddat sitt liv undan fiendens fångenskap genom att krypa över en spång, ~~lagd över en spång~~, lagd över ett vatten. År 1917 låg ängeln kastad på bokskåpet bakom altaret. / Nu å kyrkvalvet över kyrkan eller på tornvinden/.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

ACC. N:R. M. 13281:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Galgbacken i Ö. Vimmerby.

En backe i Ejderstunds ägor här namnt ~~de~~
galgbacken.

2.

M. 13281:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Gust Wallin
 Härad: Järrestad Adress: Ö Vemmerlöf
 Socken: Ö. Vemmerlöf Berättat av: Oskar Reviljö
 Uppteckningsår: 1942 Född år Ö Herrestad

3.

Gyllebo. Spöken, Immurat skelett, Korskullen.

Gyllebo gamla borg nedbrändes flera gånger, sista gången på 1750-talet, och då blev den inte uppbyggd. Vid en utgrävning på 1850-talet fann man bl. a. en ^{ny} ~~liten~~ likkista. Även påstås, att i tornet ett immurat skelett blivit funnet. Det lär även ständigt ha spökat i borgen, och detta skall ha varit orsak till att ^{den} borgen aldrig blev återuppbyggd. I stället blev den s. k. "gamle gård" uppförd som bostadshus åt herrskapet och beboddes från 1750 - 1818. 1813 - 1818 blev den nya huvudbyggnaden uppförd.

Strax vid trädgården låg fordom "Korskullen", där Palle Urne, ställets siste danske ägare, brukade förrätta sin andakt vid det krucifix han där låtit resa. Platsen är i våra dagar en åker, och kullen är för länge sedan utjämnad.

Ej långt från denna plats inne bland träden lär ett minne från stenåldern finnas. "Några resta stenar i form af en kittelbotten."

"Skaustenen" och domarringar.

4.

I Ljertstums ägor står en väldig bantarkon,
som kallas "Skaustenen". Det är vara den enda
på urspr. plats återstående resten av en domarring.
De övriga stenarna ligger i stungärdet, som finns
intill Skaustenen.

I Sofielusts ägor har förstått en domarring.

13281:5.

5.

ACC. N.R. M.

Uth julekvällen i Ö. Vannulöv. Pysslingarnas kittel.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uth julekvällen i Ö. Vannulöv. Pysslingarnas kittel.

Gyllabo

På en hovrigård underlydande ~~svensk~~ herregården förvarades länge en till formen högst

ovanlig kopparkittel. Att den egendoms kitteln, som var avlång till formen, förvarades i gården, kom sig av följande:

Varje jul hände det, att det goda julölet i gården bortstals. Endast en tunn, smutsig vattensvirla kvarlämnades. Detta hade pågått i flera år, varför man beslöit utspara orsaken till ofoget. En dräng på stället åtog sig uppdraget. I rummet, där ölbygden försiggick, uppsattes på väggen några halvkärvar, och bakom dessa skulle drängen ligga dold. Mycket riktigt. Vid midnatt anlände två pysslingar, bärande en avlång kopparkittel mellan sig. Det präktiga julölet stälptes i kitteln, och i stället hämtades vatten av inkvättarna och slogs i ölkeret. Till sist skulle pysslingarna även bada i vattnet för att göra det smutsigt. På upptäckte emellertid en av pysslingarna något och ropade till kamraten, "Stråna röra," varpå de ännu taga till flykten med sitt rov. Men drängen och hans krölpåk avgjorde saken så att inkvättarna måste lämna kvar den egendoms kitteln, som sedan länge förvarades i gården.

M. 13281:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallius
Härad: Järrestad Adress: Välby
Socken: Ö.Vemmerlöv Berättat av: Oskar Davidsson
Uppteckningsår: 1942 Född år: Ö. Hverstad

Gravdonation. i Ö.Vemmerlöv.

Landshövding Göran Adlersteen betalte 600 dlr. silvermynt till Ö.Vemmerlövs kyrka för att han och hans fru skulle få sin grav vid sidan om Gilius Ehrenberg,

6

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

ACC. N:R. M. 13281:7.

Gravhög i Ö. Vammulöv

I höst fanns före 1907 en bräddläm eller lucka,
som var att öppna. En stentrappa ledde så ned i
gravhögen, i vilket ett 20-tal människor av famil-
jerna till Gyllbo vila i sina kistor. Numera är
suddningen igenlagd.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

M. 13281: 8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ewert Wallin
Härad: Järrestad Adress: Välby
Socken: Ö.Vemmerlöv Berättat av: Oskar Arvidsson
Uppteckningsår: 1942 Född år 6 i Järrestad

8.

Gravkoren i Ö.Vemmerlövs kyrka.

I Ö.Vemmerlövs kyrka finns 2 gravkor. Det äldsta är beläget under koret och är igenmurat.

Genom en glugg i kyrkans sockelmur kan man se ned i det och se kistorna.

Det nyare gravkoret utgöres av ett utbygge på kyrkans norra sida. I det ovan jord belägna rummet finns ingenting. En trappa ~~leder~~ leder från detta rum ned i ~~en källarvåning~~ ett källarrum, där kistorna stå. Detta är det Schönströmska gravkoret.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

O. Vammertons gravkor.

I O. Vammertons gravkor vilar Olof Dagström,
som var med om Hert XII:s många drabningar
och gällde som en av de oräddaste, var med i Bender,
Simmusjukt & skrev han en skrift om 107 ridor år
1728 och blev insatt på Malmströms o dog där efter
30 års fångenskap.

Landskap: Skåne M. 13281:10. Carl Wallin
Upptecknat av:
Härad: Järrestad Adress: Välby
Socken: Ö. Vemmerlöv. Berättat av: Oskar Hedberg
Uppteckningsår: 1942 Född år i Ö. Hemestad

Kolerakyrkogård.

Kolerakyrkogård fanns i Ö. Vemmerlöv 1853. Från kolerakyrkogårdens ringmur hade en del sten tagits. Vidare hade den ena grindpelaren samt grindarna stulits. 10 riksdaler banco utlovas i belöning för den, som utpekar tjuven. Skadan skall repareras.

M. 13281:11.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Wallin
 Härad: ~~Järrestad~~ Järrestad Adress: Välby
 Ö. Vemmerlöv ~~Ö. Vemmerlöv~~ Socken: ~~Ö. Vemmerlöv~~ Berättat av: Oskar Brivdson
 Uppteckningsår: 1942 Född år i Ö. Vemmerlöv

11.

Ett 70-tal gravhöggar förr i Ö. Vemmerlöv.

I Ö. Vemmerlövs socken ~~kan~~ lära ha funnits ett 70-tal gravhöggar. De flesta äro nu utplånade.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!